

Симбол јунаштва и части

Некада је хладно оружје било симбол јунаштва и части. За мач се говорило да је симболи мушкости и величине, али је основна употреба била једна – елиминација противника!

Данас, готово да нема специјалне, елитне јединице неке армије, а да не поседује ножеве специјалне намене. Многи од њих своје операције не могу ни да замисле без хладног оружја.

Ош од давнина човек је тежио усавршавању својих оруђа за рад и лов. Тако су настајали копља, секире, бодежи. У почетку су служили првенствено за рад и лов, а касније и у вештини ратовања. Историјат хладног оружја не можемо тачно одредити, али се ипак зна да је процват доживело крајем бронзаног доба, а да је зенит био средњи век – „век мача“.

У толико догађаја и битака коришћено је хладног оружја. Познате су приче да је чувени Атила Хунски (Атила бич божји) давао да му се за сваку битку кује мач другачијег облика. Прича се да је Карло Велики, и поред свог ниског раста, имао мач „који се вукао по земљи и усправан досезао до његовог врата“. Некада је хладно оружје било симбол јунаштва и части. За мач се говорило да је симболи мушкости и величине, али је основна употреба била једна – елиминација противника!

Војни пилотски нож – асек

Рамбо ножеви

Енглези су веровали да су тежи мачеви давали сигурност витезовима (на замор нису рачунали), Французи су, пак, сматрали да је танки дужи нож „бајка за убуд“ (отуд и настанак флорета).

Корак даље од свих отишли су Азијати са својом филозофијом и вештином ратовања, а поготово хладним оружјем. Готово да нема човека на свету који не зна шта је катана или шурикен.

Како су расле потребе, тако се и оружје мењало. Унапређењем ратовања, ватрено оружје заменило је ножеве и сабље, али је упркос свему хладно оружје опстало до данашњих дана.

Готово да нема специјалне, елитне јединице неке армије, а да не поседује ножеве специјалне намене. Многи од њих своје операције не могу ни да замисле без хладног оружја.

Сетимо се само чувених Гурки и њихових кривих ножева. Они су, у ствари, традиционално оруђе за стрижу јакова, а данас, ето, користе се у војне сврхе. Тај нож носи назив кукри. Гурке их стално носе са собом. По тим ножевима постали су посебно познати.

Поред тог ножа, Гурке имају још два мања – карда за ситне радове и чакна за паљење ватре (ударом тог ножића о камен стварају се варнице које могу да запале ватру).

Треба поменути и чувени Ампутациони вод Легије странаца који је у битке ишао са секирама у руци.

Вратимо се на тихе асасине нинџе и њихове катане и звезде шурикене. Јапанска војска и данас требају стотину катана годишње за своје официре. Интересантна прича о катани не може да прође без помињања наших простора. Наиме, у периоду након Другог светског рата било је забрањено износити катану из Јапана. Једину част да је понесе добио је председник СФРЈ Јосип

Јапанска драгон катана

Кукри

Мач

Бајонет

Комплет бајонета

Броз Тито, и то на личну молбу сенату јапанског цара Хиروهита да тај закон погази у овом случају. Закон о забрањеном изношењу катане из Јапана и данас важи.

Америчке специјалне јединице базирају се на њиховом стандардном „рамбо“ ножу. Нож ознаке М1 израђен је од челика јако отпорног на рђу, али квалитет оспоравају многи, па и саме „Фоке“. Израелске специјалне јединице употребљавају хромиране ножеве од тамног челика који не рђају. Наше специјалне јединице, иначе, вешти су са ножевима за бацање. То им је специјалност.

Многе војске (међу којима и наша) и данас официрима додељују сабље, као највећи вид одликовања. Сабља је данас деглорификована, док је само неколико десетлећа уназад, у Првом светском рату, имала и те како великог удела у победама у борбама „прса у прса“. Данас сабље служе искључиво за одавање почести.

Хладно оружје се данас не сме користити. То се сматра повредом Женевске конвенције. Упркос свему, оно се и даље производи, али због своје првобитне намене: оруђа за лов и рад. ■

Данко БОРОЈЕВИЋ